

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

HANKEKUVAUKSEN PÄIVITYS JAKSOLLE 1.1. - 31.12.2012

1

Yhdistys ja hanke

YHDESSÄ-yhdistys/TOGETHER association ry. on vuonna 1998 perustettu maahanmuuttajien ja suomalaisten yhteinen yhdistys, jonka päätavoitteita ovat moniarvoisuuden ja yhdenvertaisuuden edistäminen, kotoutumisen tukeminen ja maahanmuuttajien työllistymisedellytysten parantaminen sekä maahanmuuttajien oman toiminnan mahdollistaminen. YHDESSÄ-yhdistys tarjoaa toimintatiloja lukuisille maahanmuuttajayhteisöille, jotta nämä voisivat järjestää mm. omakielistä, omaa kulttuuria ylläpitävää toimintaa. Toiminta siirtyy vuonna 2012 Lausteelta Varissuolle, kirjaston alakertaan.

YHDESSÄ-yhdistyksen toimintavuosien aikana on havaittu, että maahanmuuttajat tarvitsevat jatkuvaa tukea työllistymisvalmiuksiensa parantamiseen. Yhdistyksen toiminnassa vahvasti mukana olevat maahanmuuttajayhteisöt ovat erityisesti painottaneet helposti lähestyttävän, maahanmuuttajaa lähellä olevan palvelun merkitystä. Viranomaisten tarjoama tuki (työvoiman palvelukeskus, sosiaalitoimi ja työvoimatoimistot) ei siis yksin riitä, vaan tarvitaan kolmannen sektorin toimijoita, jotka ovat riittävän joustavia ja joista löytyy vertaisosaamista.

Neda-hankkeessa annetaan osallistujille ohjausta ja tuettua työelämävalmennusta niin, että he oppivat uusi asioita ja pääsevät niiden avulla konkreettisesti eteenpäin omalla työllistymispolullaan. He saavat ohjausta ja neuvontaa aktiivisesti koko osallistumisen ajan. Suunnitelmallisuuden ja suunnitelmien toteuttamisen varmistaminen ovat hankkeen tärkeimmät tavoitteet. Samalla hankkeessa ollaan mukana kehittämässä alueen välityömarkkinoiden toimintaa ja luodaan hankkeen toteuttamiseen tarvittavaa työnantajaverkostoa. Tavoitteena on tuottaa yhdistysolosuhteisiin soveltuva ohjauksen malli, joka jää toteuttajataholle ja on sovellettavissa myös muihin vastaaviin ympäristöihin.

Kohderyhmä

Rajaukset:

Hankkeen kohderyhmänä on pääosin Turussa asuvat pitkäaikaistyöttömät ja vaikeasti työllistyvät maahanmuuttajat. Kohderyhmästä suurin osa on naisia, koska harjoitteluohjelma on tarkoitettu heille. Näiden lisäksi mukana on myös muita maahanmuuttajataustaisia työttömiä sekä joissakin tapauksissa myös kantaväestön edustajia.

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

2

Pitkäaikaistyöttömien ja vaikeasti työllistyvien osuus pitää olla asiakaskunnasta vähintään 75 %. Miesten ja naisten suhdetta ei määritellä erikseen, mutta aikaisempien vuosien kokemusten perusteella naisten osuus tulee olemaan kokonaisuudesta yli 80 %. Vuonna 2012 tarkoitus on kuitenkin pyrkiä saamaan lisää miehiä toiminnan piiriin, koska yleinen työmarkkinatilanne on heikentynyt tänä vuonna entisestään.

Koska kohderyhmä keskittyy pitkäaikaistyöttömiin ja vaikeasti työllistyviin, asiakaskunnassa ei ole mukana montaa kotoutumistuella olevaa henkilöä: kotoutumistuella olevat ovat harvoin pitkäaikaistyöttömiä tai vaikeasti työllistyviä. Heitä ei rajata kuitenkaan suunnitelmassa pois, koska sopivan tuen saaminen oikeaan aikaan voi viedä asiakkaan tilannetta hyvinkin paljon eteenpäin. Lisäksi kotoutujissa on jonkin verran myös varsinaiseen kohderyhmään kuuluvia henkilöitä. Vuoden 2011 aikana mukaan on otettu 8 kotoutumistuen piiriin kuuluvaa henkilöä, joilla on TE-toimiston lähettämänä todellinen tarve päästä pois kotoa. Heistä 4 on päässyt suomen kielen koulutukseen, kaksi jäänyt äitiyslomalle ja kaksi hakee väyläänsä vielä Neda-ryhmässä.

Kohderyhmää ei rajata asuinpaikan mukaan vain turkulaisille tai tiettyihin Turun alueisiin, koska yhdistyksen toiminnassa on mukana osallistujia myös muualta alueelta. Näin toimittaessa ei tarvitse käännättää asiakkaita pois keinotekoisten rajojen vuoksi. Myöskään asiakkaiden kansalaisuuden tai maahantulon syyn perusteella ei asiakasryhmää rajata. Käytäntö on kuitenkin vuosien varrella osoittanut, että suurin osa asiakkaista tulee Lausteelta ja Varissuolta sekä Haritun alueelta.

Hankkeen kohderyhmän ikärakenne keskittyy pääosin keski-ikäisiin työttömiin. Nuoret maahanmuuttajat pyritään ohjaamaan toisten palveluiden piiriin kuten myös lähellä eläkeikää olevat. Mukana voi kuitenkin olla yksittäisiä osallistujia myös näistä kohderyhmistä, jos katsotaan, että he selkeästi hyötyvät palvelusta tai eivät saa vastaavaa muualta. Lisäksi yksittäistapauksissa voidaan kokeilla palveluiden soveltuvuutta myös näihin kohderyhmiin. Vuodelle 2012 todennäköisesti myös tämän ryhmän suhteellinen osuus kasvaa, kun heikko taloustilanne vaikeuttaa avoimelle sektorille pääsemistä.

Määrittely:

Asiakkaat ovat perusvalmiuksiltaan pääosin heikkoja tai keskitasoisia työttömiä. Heidän suomen kielen taitonsa on yleensä heikon ja hyvän välillä. Täysin kielitaidottomia ei hankkeeseen ole perusteltua ottaa. Yksi peruste varsinkin harjoitteluohjelmaan osallistuvilla on halu oppia lisää. Myös perusopetuksen puute koskee monia. Tämä tarkoittaa usein sitä, että he osaavat lukea ja kirjoittaa omaa äidinkieltään huonosti. Vuonna 2011 Infotori on järjestänyt äidinkielen perusopetusta. Nedan asiakkaat ovat käyttäneet myös näitä palveluita hyväkseen, sillä koulutusta on myös iltaisin. Neda-hankkeessa ei kuitenkaan ole tarkoituksenmukaista panostaa oman äidinkielen opetukseen, vaan se jää yhdistyksen tehtäväksi ja rooli asiakkaita tukevaksi, ei varsinaiseksi kohdetoiminnaksi.

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

Suurimmalla osalla ei ole ammatillista koulutusta kotimaastaan tai Suomesta tai se on vanhentunut tai muuten soveltumaton Suomen vaatimuksiin. Tämän vuoksi he eivät ole saaneet pysyvää jalansijaa suomalaisilla työmarkkinoilla, vaan ovat ajellehtineet yksittäisistä toimenpiteistä toiseen.

Monilla kohderyhmän työttömillä on terveydellisiä ongelmia. TE-toimiston kanssa on kehoitettu asiakkaita kertomaan sairauksistaan ja pitämään sairaslomansa, jotta olisi helpompi löytää oikea reitti työllisyyspolulla. Tarkoituksena on pyrkiä etukäteen seulomaan joukosta ne, joilla ongelmat eivät ole liian suuria ja näin estäisivät aktiivisen pyrkimisen kohti avoimia työmarkkinoita. Pienet ja vähäiset ongelmat eivät ole esteenä hankkeeseen osallistumiselle, jos asiakas itse kokee kykenevänsä toimimaan riittävän täysipainoisesti. Vaikka terveydentilan arviointi ei ole hankkeen ensisijainen tarkoitus, saadaan siitä arvokasta lisätietoa niiden osalta, jotka ovat hankkeen asiakkaina pidemmän ajan.

Hankevuonna 2011 Nedassa aloitettiin aamujumppa yhdistettynä terveystietoon. Tavoitteena on ymmärrys omasta työkyvystä ja halu pitää sitä yllä. Säännöllinen aamuviritys on selvästi lisännyt asiakkaiden jaksamista, motivaatiota ja työkuntoa.

Hankkeen asiakkaiksi tulee myös jonkin verran hieman paremmilla valmiuksilla olevia henkilöitä. Nämä toimivat pääosin ryhmissä avustajina tai apuohjaajina. Sama koskee myös valtaväestöön kuuluvia asiakkaita.

Tärkein osallistujia määrittävä tekijä on, että heillä pitää olla halu pyrkiä kohti työmarkkinoita tavalla tai toisella. Joillakin tavoitteena on suora työllistyminen, toisilla työhallinnon eri toimenpiteitä hyväksikäyttäen eteenpäin pääseminen. Palkkatuki, työelämävalmennus/työkokeilu sekä työvoimapolitiittinen koulutus ovat niitä jatkotoimenpiteitä, joihin osallistujia ohjataan ja autetaan suoran työllistymisen lisäksi. Tätä halukkuutta arvioidaan ennen hankkeeseen osallistumista sekä koko sen ajan että mahdollisuuksien mukaan myös jälkeen.

Vuoden 2011 aikana asiakaskunta on sopinut hyvin näihin rajoihin. Käytännössä asiakkaaksi on hakeutunut ja valikoitunut tavallisia heikoilla tai tyydyttävillä työmarkkinavalmiuksilla varustettuja naisia ja miehiä. He ovat olleet aiemmin paljon harjoittelussa yhdistys- ja kuntasektorilla ja osa myös palkkatukityössä. Todennäköisesti asiakaskunta tulee olemaan hyvin samankaltaista myös vuonna 2012.

Neda-harjoitteluohjelmaan on osallistunut tähän mennessä 43 eri asiakasta. Avoimessa ohjauksessa on ollut 29 eri asiakasta. Kuitenkin kokonaismäärä on huomattavasti korkeampi, sillä lähes kymmenen heistä on osallistunut kahteen tai kolmeen Nedan harjoittelujaksoon.

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

Hankkeen sisältö

Tarkoitus ja tavoitteet:

Hankkeen tarkoituksena on ohjata maahanmuuttajia ohjatusti ja kohdennetusti kohti avoimia työmarkkinoita tuetun työelämävalmennuksen ja avoimen ohjauksen avulla. Tämä toteutetaan niin, että he saavat hankkeen työntekijöiltä ja ulkopuolelta hankittavien palveluiden (hankkeelle sekä maksulliset että ilmaiset) kautta valmennusta ja harjoittelua erilaisissa työtehtävissä, suomen kielen opinnoissa ammattisanastoon painottuen, joissakin tapauksissa omassa äidinkielessään, atk:ssa, yhteiskunta- ja työmarkkinatiedossa sekä vaihtelevasti muissa tarpeellisissa asioissa. Henkilökohtaisen ohjauksen osuus on kuitenkin tärkein tekijä toiminnassa työtehtävien ohella.

Tavoitteena on, että kaikki osallistujat saavat seuraavan askeleen matkallaan kohti työtä. Tämä asia otetaan esille heti alussa, kun asiakkaan kanssa aloitetaan suunnittelu hänen osallistumisestaan hankkeeseen. Asiakkaan kanssa käydään läpi hänen omia ja yhdessä työhallinnon kanssa tehtyjä tavoitteita ja suunnitelmia. Yhdessä näistä tehdään jokaiselle oma tavoite, jota kohti kuljetaan. Tärkeänä lenkinä ketjussa on näiden tavoitteiden jatkuva tarkistaminen ja asiakkaan näkökulmien kuuntelu. Muutos toiveissa ja tavoitteissa on sallittua, vaihtoehtottomuus ei.

Yhdistyksellä on pitkä kokemus harjoittelutoiminnan ylläpitämisestä. Harjoittelujakso yhdistyksessä ei ole asiakkaan varsinainen työllistymispolun päätepysäkki ja tavoite, vaan väline eteenpäin pyrkimiselle. Tämä tuodaan rehellisesti esille asiakkaille, ja heiltä odotetaan omaa panosta omien tavoitteidensa luomisessa, kuitenkin koko ajan tätä tukien. Vaikka työelämävalmennuksella on aina jatko-ohjauksellinen näkökulma, kohdistuu normaalin toimenpiteen sisältö kuitenkin lähes poikkeuksetta voimakkaasti itse harjoittelutoimintaan, ei sen jälkeiseen aikaan. Toisaalta on sovittu, että harjoittelujakson päätyttyä asiakas palaa Nedan avoimeen ohjaukseen, saadakseen tukea seuraavan askeleen toteutumiseen työllistymispolullaan. Tämän tarkoitus on pitää asiakas omatoimisena ja aktiivisena työnhakijana.

Talouden taantuma ja yhdistyksen rahoituksessa tapahtuneen muutokset ovat vuoden 2011 aikana pakottaneet Neda-hanketta miettimään toiminnan tavoitteita jonkin verran uudelleen. Edellä esitetty alkuperäinen toiminta on edelleen käytössä ja arvossaan, mutta kohderyhmä huomioon ottaen on realistisena tavoitteena myös vuonna 2012 se, että jokainen osallistuja saa hankkeeseen osallistumisesta jotakin

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

5

positiivista itselleen omalla työllisyyspolullaan sekä osa pääsee oikeasti eteenpäin. Tuettu oma aktiivisuus avoimen ohjelman kautta sitoo myös ohjaustyöaika.

Työmarkkinoiden avointen työpaikkojen määrän voimakas lasku ja kilpailukykyisten työnhakijoiden määrän voimakas nousu nostavat hankkeen asiakkaiden avoimelle sektorille pääsyn kynnyttä edelleen. Tämä koskee myös kaikenlaisia työhallinnon keinoin toteutettavia toimenpiteitä. Käytännössä suurin osa asiakkaista on valmiuksiltaan sellaisia, että he eivät työllisty avoimelle sektorille tällä hetkellä.

Yhdistyksen toiminnan rahoituksen muutos on toinen merkittävä tekijä. Tällä hetkellä yhdistys ei järjestä toista, enemmän sosiaalisin perustein toimivaa harjoitteluryhmää. Tämä aiheuttaa painetta entistä heikottasoisemmille osallistujille, joiden kynnys päästä kohti työelämää on entistä taas suurempi. Nedan ei kannata jättää heitä kuitenkaan sivuun, vaan ottaa tavoitteeksi varsinkin muut kolmannen sektorin ja välityömarkkinoiden toimijat.

Toiminnan tavoitteeksi voi ja on myös pakko nostaa entistä tehokkaampi asiakkaiden järkevä sijoittuminen omalla polullaan muihin välityömarkkinatyöpaikkoihin. Toisaalta myös tässä toiminnassa piilee suuri epävarmuustekijä, koska uusi laki palkkatuen käytöstä voi tukkia tätä reittiä tehokkaasti. Tämänkään vuoksi kolmas sektori ei voi olla toiminnan ainoa eikä edes tärkein yksittäinen kohde. Julkinen sektori tulee olemaan merkittävä askel monelle asiakkaalle, vaikka esim. Turun kaupungin lomautukset vaikuttavat monien mahdollisuuksiin.

Toiminta:

Neda-hankkeen asiakastoiminta jakautuu kahteen eri osaan, harjoitteluohjelmaan ja avoimeen ohjaukseen. Harjoitteluohjelmaan osallistuvat valitaan yhdessä työhallinnon kanssa sovittujen periaatteiden mukaan projektipäätöstä noudattaen. He suorittavat harjoittelujakson, jonka jälkeen heidät ohjataan muualle. Avoimessa ohjauksessa on mukana asiakkaita, jotka eivät voi tai halua osallistua harjoitteluohjelmaan, mutta haluavat ja tarvitsevat ohjausta työmarkkinoille. Avoimeen ohjaukseen osallistuneiksi merkitään myös sellaiset asiakkaat, jotka ovat hankkeessa mukana palkkatuella tai harjoittelusuhteessa toteuttamassa itse hanketta.

Harjoitteluohjelma:

Harjoitteluohjelma muodostaa toiminnan varsinaisen rungon. Se on tarkoitettu hankkeen kohderyhmään kuuluville maahanmuuttajanasille. Vuodeksi 2012 on suunniteltu 2 harjoitteluohjelmaryhmää: yksi keväälle ja toinen syksyksi. Ryhmään mahtuu kerrallaan n. 15 asiakasta, joista eteenpäin työllisyyspolullaan menevät korvataan uusilla. Vuodessa on kaksi pitempää harjoittelujaksoa.

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

6

Osallistujat haastatellaan ennen aloittamista, useimmat kahteen tai kolmeen kertaan. Heille selvitetään toiminnan tarkoitus ja tavoitteet ja odotetaan kannanottoa omaan tilanteeseensa sekä tulevaisuuden tavoitteisiin lyhyellä ja pitkällä aikavälillä. Tarkoituksena on luoda suunnitelma tukemaan hakijan tavoitteita sekä muiden tahojen kanssa tehtyjä suunnitelmia. Toiminnassa panostetaan ohjauksen näkökulmasta paljon myös koko jakson ajalle, ei vain alku- tai loppuvaiheeseen.

Harjoitteluohjelmassa osallistujat suorittavat siivous-, keittiö- ja ompelutyötä tilanteen mukaan. Samalla he opiskelevat hygieniapassin suorittamiseen liittyviä tietoja ja taitoja sekä osallistuvat itse kokeeseen. Vuonna 2011 on kolme asiakasta suorittanut hygieniapassin. Poikkeuksena aiempaan on testi järjestetty suomen kielellä ja ilman tulkkausta. Usealla on vielä mahdollisuus päästä läpi uusintatestissä. Tämän luvan suorittaminen avaa asiakkaille uusia jatkumahdollisuuksia. Osallistujat opiskelevat myös suomen kieltä hygienia- ja ammattisanastoon liittyen. Atk-opetuksessa tavoitteet ovat jokaisella erilaiset, koska osallistujien perusvalmiudet ovat erittäin vaihtelevat: osa pystyy hakemaan avoimia työ- ja koulutusmahdollisuuksia sekä tekemään työhakuasiakirjat, toiset taas opettelevat tietokoneen käytön perusteita ja internetin periaatteita. Usealle muukalaispassin omaavalle sähköisten palvelujen käyttö on vaikeaa, sillä pankki ei anna heille solo-tunnuksia.

Tunnuksia tarvitaan monessa asiointissa. Koska Neda-hankkeessa painotetaan atk-osaamista kansalaistaitona, on opetusta annettu sitkeästi, osaavampien toimiessa tukihenkilönä. Tietokone on tullut kaikille tutummaksi, mutta suurin osa on vielä kaukana sähköisten palvelujen käyttämisessä. Monien osallistujien äidinkielessä ei ole edes tietotekniikan sanastoa. Edistyminen on hidasta.

Koko harjoittelun ajan osallistujat joutuvat ottamaan kantaa jatkotavoitteisiinsa ja -suunnitelmiinsa. Ohjausta tehdään sekä yksilö- että ryhmäpohjaisena. Heidän kanssa käydään läpi työmarkkinoiden vaatimuksia ja toimintaa sekä millä tavalla ja mistä niistä saa tietoa. Heitä valmennetaan tuleviin työ- ja kurssihaastatteluihin, jotta he eivät jatkuvasti karsiutuisi jatkopoluilta tietämättömyyden ja osaamattomuuden vuoksi. Osallistujien kanssa tehdään ja päivitetään myös vaadittavia työnhakuasiakirjoja tarpeen ja asiakkaan mukaan. Muita osa-alueita ovat mm. omaan työkuuntoon ja jaksamiseen liittyvät perusasiat.

Toimenpiteen aikana etsitään soveltuvaa jatkopaikkaa ohjelman jälkeiselle ajalle. Tämä pyritään toteuttamaan mahdollisimman nopeasti jakson päätyttyä, viimeistään kuitenkin 3kk:n kuluessa.

Vuoden 2011 kokemukset ja tulokset ovat kuitenkin vahvistaneet uskomusta siihen, että yhdistys voi saada harjoittelultaan hyviä tuloksia, jos jatko-ohjaukseen pystytään panostamaan. Verrattuna aikaisempaan tilanteeseen YHDESSÄ-yhdistyksessä tarvitaan yksi työntekijä osa-aikaisena lisää, joka voisi paneutua avoimeen

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

7

ohjaukseen yksilötasolla perusteellisemmin. Näin uskon, että ohjautumistulokset ovat monin verroin paremmat. Tähän mennessä harjoitteluohjelmassa olleista 43 henkilöstä, 10 on jatkanut toimenpiteen jälkeen muualla ja kymmenkunta on hakenut valmentaviin koulutuksiin sekä avoimia työpaikkoja. He tarvitsevat kuitenkin paljon tukea, eikä siihen ole riittävästi aikaa nykyisillä resursseilla. Harjoitteluohjelman tehostettu malli on tarkoitus olla myös hankkeen näkyvin anti hankkeen päättyessä toteuttavalle yhdistykselle.

Avoin ohjaus:

Avoimeen ohjaukseen osallistumiselle ei ole vastaavia sukupuoleen liittyviä rajoitteita kuin harjoitteluohjelmassa. Reunaehdot tulevat hankkeen ja rahoituksen yleisistä määräyksistä. Osallistumiselle on hankkeen puolelta asetettu samat periaatteet kuin harjoitteluohjelmassakin eli halukkuus päästä eteenpäin kohti omia tavoitteita. Periaatteet ovat siis samat kuin harjoitteluohjelmassakin. Erona on, että osallistujat eivät pääsääntöisesti ole harjoittelusuhteessa hankkeeseen. Poikkeuksen muodostavat ne henkilöt, jotka ovat mukana sellaisessa toiminnassa, jolla mahdollistetaan harjoitteluohjelman toteutuminen. Näitä ovat esimerkiksi kieliavustajat ja atk-ohjaajat. Tähän ryhmään kuuluvat myös palkkatuella yhdistyksessä olevat henkilöt, jotka toimivat samalla myös harjoitteluohjelmaan osallistuvien apuohjaajina tilanteen ja taitojensa mukaan.

Avoin ohjaus pitää sisällään samanlaista ohjausta ja rakenteiden opastamista kuin mitä harjoitteluohjelmassakin. Osa asiakkaista on mukana myös yhdistyksen omassa, muualta rahoitettavassa avoimessa toiminnassa, kuten atk- ja suomen opetuksessa. Ohjaus on pääosin yksilöpohjaista, mutta heidän kanssaan on toteutettu pienimuotoista ryhmätoimintaa.

Tulokset avoimessa ohjauksessa vuodelta 2011 ovat moninaiset. Tulosten kehitys ja muutos riippuu monesta tekijästä, mutta tärkeää on, että ihmiset kokevat saavansa tarvitsemaansa apua. Palaute on usein ollut sen kaltaista, että hankkeesta saatua apua – konkreettista tukea ja ajan käyttöä ihmisten hyväksi, pitäisi olla tarjolla esimerkiksi työvoimatoimistosta. Työhallinnossa toteutettavaan tukeen ja ohjaukseen verrattuna hanke pystyy kuitenkin toimimaan lähempänä asiakasta ja työmarkkinoita sekä vastaamaan nopeammin muutokseen. Vuoden 2012 aikana avoimesta ohjauksesta pyritään luomaan myös soveltuva kokonaisuus ja toimintaprosessi yhdistyksen käyttöön tulevaisuutta ajatellen.

Ohjautuminen hankkeeseen:

Hankkeen asiakkaat tulevat pääosin Lausteen ja Varissuon alueelta. YHDESSÄ-yhdistyksellä on hyvät kontaktit alueen maahanmuuttajayhteisöihin ja yksilöihin. Näin ollen voi todeta, että yleensä ensimmäinen kontakti

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

hankkeeseen syntyä suoraan ilman työvoimahallintoa. Hankkeessa tehdään aktiivista tiedotusta näiden yhteisöjen ja alueiden suuntaan. Kaikkien asiakkaiden kohdalla täytyy kuitenkin olla yhteydessä myös heidän työvoimatoimistoihinsa, jotta saavutetaan sekä tekniset että laadulliset varmistukset hankkeeseen osallistumisesta ja mahdollisten toimenpiteiden suorittamisesta ja niiden tarkoituksenmukaisuudesta.

Hankkeessa on tehty työtä ohjautuvuuden parantamiseksi myös työvoimatoimistojen näkökulmasta. Neda-esitteen lisänä on lähetelomake, jonka avulla helpotetaan hankkeen kohderyhmän asiakkaiden saamista Nedaan.

Turun työvoimatoimiston kanssa yhteistyö keskittyy yksilönäkökulman ja henkilökohtaisen valinnan ohella myös laajempiin ryhmiin. Tämä on luonnollista, koska työvoimatoimiston asiakaskunnassa on melko paljon hankkeeseen soveltuvia asiakkaita. Samalla tavoitellaan myös ryhmädynamiikan kehittämistä ja testaamista. Suunnitelmissa on myös luoda erillisiä ohjautumisen muotoja, kuten pitkään maassa olleiden suomen kielen koulutuksen päättävien asiakkaiden jatko-ohjautumisen kehittäminen, myös välityömarkkinoiden kehittämisen näkökulmasta. Tarkoituksena on edelleen parantaa yhteistyötä kouluttajien ja työvoimatoimiston kanssa, jotta koulutuksen päättävät asiakkaat löytäisivät sopivia jatkomahdollisuuksia ylläpitämään ja kehittämään työelämävalmiuksiaan.

Palvelukeskuksen kanssa ohjautuminen on usein yksilöllisempää, johtuen asiakasmäärän rajallisuudesta. Lisäksi palvelukeskuksen asiakkaista on kertynyt paljon enemmän yksilökohtaista tietoa eri elämän alueista, joten heidän kohdalla on mahdollista tehdä tarkempia suunnitelmia toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuudesta. Lisäksi palvelukeskuksen asiakkaat ovat usein passiivisempia ottamaan itse suoraan yhteyttä hankkeeseen, joten aloite tulee usein työhallinnon piiristä.

Erot näkyvät hyvin asiakassuhteissa, kun niitä tarkastellaan lukumääräisesti. Työvoimatoimiston asiakkaina vuoden 2011 osallistujista on suurin osa, kun palvelukeskuksen osuus on 4/72 asiakaasta. Tulevaisuutta ajatellen suhdeluvussa tuskin tulee olemaan suuria muutoksia, vaikka palvelukeskuksen asiakasosuus onkin kasvanut jonkin verran kahden vuoden aikana. Toisaalta Turun kaupunki ostaa kuntouttavaa työtoimintaa YHDESSÄ-yhdistykseltä, ja sinne on mahdollista siirtyä, jos on terveydellisiä rajoitteita. Tosin palvelukeskus hyötyy hankkeesta myös niin, että hyvillä ja oikein ajoitetuilla toimenpiteillä voidaan estää yksilöiden päätymistä heidän asiakkaakseen.

Jälkiseuranta:

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

Kaikille osallistujille pyritään löytämään järkevä jatkomahdollisuus muualta hankkeeseen osallistumisen päättyessä. Tämä prosessi aloitetaan jo heti, kun asiakas aloittaa hankkeessa. Numeeristen tavoitteiden puolesta noin 60% harjoitteluohjelman ja 40% avoimen ohjauksen osallistujista pitäisi saada 3kk:n sisällä jatkototeutus suunnitelmalleen. Suurimpana esteenä molemmissa ryhmissä on mahdollisen työmarkkinatilanteen muutoksen lisäksi, että monet asiakkaat eivät jaksakaan pitkäjänteisesti odottaa sopivia mahdollisuuksia. Lisäksi kohderyhmän sairauspoissaolot tekevät jälkiseurannasta haasteellisen. Yhteyden säilyttämiseen asiakkaaseen on panostettu vuoden 2011 aikana erityisesti juuri näistä syistä, mutta tuloksissa se ei vielä suoraan näy.

Käytännössä jatkomahdollisuudet etsitään yhdessä asiakkaiden kanssa. Hankkeen työntekijät menevät, mahdollisuuksien mukaan, heidän kanssaan yhdessä tapaamaan työnantajia ja tutustumaan eri mahdollisuuksiin. Näin varmistetaan osaltaan tulosten toteutuminen. Jatkomahdollisuuden löytyessä ei sen aloittamiseksi tarvitse odottaa harjoitteluohjelman päättymistä, vaan se voidaan toteuttaa nopeammallakin aikataululla tilanteen mukaan. Hallittu nopea ohjautuminen on yleensä kaikkien osapuolten etu. Siksi koko harjoitteluohjelman mallia on lähdetty muokkaamaan vanhasta pitkään yhdistyksessä tapahtuvasta kohti avoimia työmarkkinoita vieväksi. Muuten hyvistä, mutta avoimille työmarkkinoille huonosti sijoittuvista työntekijöistä voisi saada harjoitteluohjelman aikana paljon lisätietoa ja tätä voisi käyttää hyväkseen palkkatuen rekrytointiprosessissa. Samalla voitaisiin osaltaan ehkäistä välillä pitkiäkin odotusaikoja, asiaa voitaisiin viedä riittävän aikaisin eteenpäin.

Hankkeessa tehtävä muu kohderyhmään liittyvä työ

Hankkeessa selvitetään kohderyhmän kannalta keskeisiä työnantajia ja luodaan näihin yhteistyöverkostoa. Samalla kartoitetaan yhdessä alueen toisten työllisyyspoliittisella avustuksella toimivien toimijoiden kanssa mahdollisuuksia laajamittaisempaan yhteistyöhön Fyyra-hankkeen johdolla. Muutenkin välityömarkkinoiden toiminnan ja toimijoiden tunteminen sekä oma aktiivinen toiminta välityömarkkinoilla parantaa mahdollisuuksia ohjata asiakkaita. Yhteistyöllä alueen kouluttajien kanssa pyritään parantamaan ohjautuvuutta ja tuomaan omaa toimintaa paremmin tunnetuksi eri sektoreilla. Tällä toiminnalla parannetaan myös asiakkaiden sijoittumista ammatilliseen koulutukseen, kun opiskelijavalinnassa mukana olevat opettajat tuntevat toimintaa ja sen periaatteita entistä paremmin.

Hankkeen henkilöstö ja yhteistyötahot

Hankkeessa toimii 2 ohjaajaa, joiden työnkuvaan kuuluu henkilökohtainen ohjaus ja pienryhmäohjaus, jalkautuminen asiakkaan kanssa työpaikkakäynneille sekä harjoitteluohjelmasta vastaaminen. Ohjaajat tekevät

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

myös laajempaa verkosto- ja selvitystyötä. Ohjaajien mukana toimii erikielisiä kieliavustajia, hankkeen harjoittelijoita.

Hanke tekee tiivistä yhteistyötä perhekeskuksen muiden toimintojen ja henkilöstön kanssa sekä eri maahanmuuttajayhdistysten kanssa. Asiakkaan tilannetta ja osaamista kartoittaessa hankkeen ohjaaja tekee tiimityötä perhekeskuksen muun henkilöstön kanssa (toiminnanohjaajat sekä osa-aikaisesti mm. suomen opettaja ja asiakkaan omakielisiä opettajia). Perhekeskuksessa toimivien yhdistysten kautta saadaan mm. tiedotettua toiminnasta tehokkaasti.

Tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat Varsinais-Suomen alueella olevat työvoimatoimistot ja palvelukeskus, joiden kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä asiakkaan työllistymispolun selvittämisessä sekä polun etenemisen seurannassa. Toimistojen osoittamien yhteyshenkilöiden kanssa neuvotellaan myös hankkeen palveluiden tuloksellisuudesta ja kehittämistarpeista. Turussa ja sen lähikunnissa toimivat, työvoimapolitiittista koulutusta järjestävät oppilaitokset ovat niin ikään tärkeitä yhteistyökumppaneita. Heidän koulutustarjontaansa tutustutaan säännöllisesti ja asiakkaita ohjataan niiden pariin. Oppilaitokset toimivat myös asiakasohjautuvuuden näkökulmasta lähettävänä tahona.

Työnantajia pyritään saamaan niin tiiviiksi yhteistyökumppaneiksi kuin mahdollista. Erityisesti keskitytään palvelualojen työnantajiin, sillä kokemuksen mukaan palveluala on maahanmuuttajataustaisten henkilöiden suurin työllistäjä. Yhteistyöverkoston avulla voidaan parantaa asiakkaan työllistymistä ja työelämäkontakteja. Hanke tekee yhteistyötä myös muiden Turussa toimivien maahanmuuttajahankkeiden kanssa ja sen työntekijät voivat toimia asiantuntijoina erilaisissa yhteyksissä.

Seuranta ja arviointi

Hankkeelle on luotu ohjausryhmä, johon on kutsuttu sidos- ja kohderyhmien edustajia. Ohjausryhmä seuraa, tukee ja ohjaa hankkeen toimintaa. Asiakkailta ja yhteistyötahoilta pyydetään palautetta sekä arvioita hankkeen toimivuudesta, kehittämistarpeista ja vaikuttavuudesta. Projektin henkilöstö tekee itse arviointia hankkeen aikana. Arviointia tehdään myös asiakkaiden kanssa keskustellen sekä ryhmissä. Mahdollisuuksien mukaan ollaan yhteydessä tev-jakson jälkeen, ja kannustetaan asiakkaita hakemaan tukea jatkopyrkimyksille avoimen harjoitteluohjelman puitteissa. Hankkeesta toimitetaan rahoittajien edellyttämät väli- ja loppuraportit. Lisäksi pyritään luomaan yksinkertainen laatutyökalu sekä hankkeen työntekijöiden käyttöön oman työn arviointiin sekä tuottamaan lisätietoa hankkeen yhteistyökumppaneille ja rahoittajille.

Työllisyyspoliittinen avustus NEDA 1.1.2011 - 31.12.2013

Organisaatio, johon Neda-hanke sijoittuu

YHDESSÄ-yhdistys ry. ylläpitää ja hallinnoi:

Vuonna 2012 YHDESSÄ-yhdistys muuttaa Varissuolle, Varissuon kirjaston alakertaan.

11

I Interkultural (avoin yhteisötoiminta)

(RAY ja muut rahoituslähteet, kaupunki, OPH jne.)

- kurssit, kerhot ja harrasteet (atk- ja ompeluhuone, kieliopinnot jne.)
- kulttuurihankkeet
- tuki maahanmuuttajayhteisöille, yhteisöyhteistyö

II Neda-hanke

(työllisyyspoliittinen avustus, Turun kaupunki)

- harjoitteluohjelma
- matalan kynnyksen ohjaus- ja tukitoiminta
- työntajaverkostot, alan kartoitus- ja selvitystyö

III Kuntouttava työtoiminta

Turun kaupungin ostopalvelu

- harjoitteluohjelma
- matalan kynnyksen ohjaus- ja tukitoiminta
- harjoitteluohjelma henkilöille joilla on syrjäytymisvaara ja terveydellisiä rajoitteita
- yli 25-vuotiaille naisille (ensisijaisesti yli 40-vuotiaat), mutta osallistumismahdollisuus myös miehille

IV Nuorten toiminta ja nuorten kansainvälinen toiminta

- nuorten kerhotoiminta
- kansainvälinen nuorisovaihto Armeniassa